

Către: Andrian GAVRILIȚA, Ministru al Finanțelor

Nr. 84 din 22 iunie 2026

Ref.: Poziția AmCham Moldova asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind simplificarea legislației fiscale și vamale)

Stimate Domnule Ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”) – entitate ce numără circa 200 de membri, reprezentând investiții din peste 20 de țări și circa 30 de industrii active în Republica Moldova și peste hotarele ei. Printre ideile centrale ce sunt trecute în [AmCham Business CORE](#) la dimensiunea „**Consolidarea unui sistem fiscal prietenos mediului de afaceri**” este și aceea că un **sistem fiscal competitiv, predictibil și armonizat** reprezintă o precondiție esențială pentru dezvoltarea durabilă a economiei naționale, în contextul parcursului de integrare europeană, al necesității de atragere a investițiilor și al adaptării la noile provocări economice globale.

Prin prezenta scrisoare, aducem în atenția Dumneavoastră poziția comunității asupra [proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative \(privind simplificarea legislației fiscale și vamale\)](#) (în continuare – PFV2027).

În primul rând, **atragem atenția asupra termenului extrem de restrâns alocat părților interesate pentru analiza și comentarea** unui volum atât de impunător de informații cu un impact atât de impresionant asupra *modus operandi* a companiilor. Conform Legii 100/2017, termenul general pentru avizarea și expertizarea proiectului actului normativ este de 10 zile lucrătoare, iar în funcție de complexitatea proiectului actului normativ, termenul de examinare poate fi prelungit cu până la 10 zile lucrătoare. Respectiv, pornind de la complexitatea proiectului, **așteptările comunității de afaceri erau că PFV2027 va putea fi examinat cel puțin 20 de zile lucrătoare, nu 6, așa cum prevede anunțul oficial privind examinarea acestui proiect.**

Totuși, **ne bucurăm să regăsim în PFV2027 o serie de propuneri promovate consecvent de comunitatea AmCham Moldova în cadrul exercițiilor anterioare de politică fiscală și vamală.** Regăsirea acestora în proiectul PFV 2027 demonstrează valoarea dialogului public-privat și importanța implicării mediului de afaceri în procesul de elaborare a politicilor publice. În mod particular, salutăm preluarea unor inițiative ce vizează: (a) **aplicarea „cotei zero” la impozitul pe profit** pentru toți agenții economici (cu rezervele de clarificare a proiectului, expuse mai jos); (b) **plafonarea taxelor locale** (normă adoptată de Parlament și anulată de Curtea Constituțională); (c) **eliminarea contribuțiilor sociale la tichetele de masă** ([Studiul AmCham Moldova, CCI Franceză și AIR](#)); (d) **limitarea/excluderea patentei de întreprinzător** ca formă de desfășurare a activității.

Printre elementele pozitive regăsite în PFV 2027 se remarcă și **extinderea mecanismului de restituire a TVA, prin posibilitatea recuperării excedentului de TVA deductibilă față de TVA colectată**, începând cu 1 ianuarie 2027, măsură care poate contribui la îmbunătățirea fluxurilor de numerar și la stimularea investițiilor. De asemenea, salutăm efortul **de a diferenția mai clar răspunderea pentru încălcările fiscale**, ceea ce poate favoriza o aplicare mai proporțională și mai predictibilă a măsurilor de conformare fiscală.

Totodată, **o serie de prevederi incluse în proiectul PFV 2027, chiar dacă, conceptual, sunt interesante, ridică întrebări privind modul concret de aplicare a noilor definiții, concepte și mecanisme fiscale propuse.** În mai multe cazuri, formulările utilizate în textul proiectului de lege sau în nota de fundamentare nu oferă un nivel suficient de claritate pentru a permite contribuabililor să anticipeze, cu un grad rezonabil de certitudine, consecințele fiscale ale acțiunilor lor și modul în care normele vor fi interpretate și aplicate în practică.

Această situație generează riscuri de insecuritate juridică și predictibilitate redusă a cadrului fiscal, în special în contextul în care numeroase prevederi urmează să fie aplicate prin interpretarea organelor fiscale și de control. În lipsa unor clarificări suplimentare sau a unor exemple de aplicare, există riscul apariției unor interpretări divergente între contribuabili și autorități, ceea ce poate conduce la litigii, costuri suplimentare de conformare și decizii investiționale amânate.

Din perspectiva mediului de afaceri, un aspect deosebit de important îl reprezintă faptul că incertitudinea normativă tinde să transfere riscul interpretării către contribuabil. În eventualitatea unor disensiuni conceptuale privind încadrarea fiscală a unor operațiuni, contribuabilul poate fi expus riscului de recalificare fiscală, obligațiilor suplimentare de plată, majorărilor de întârziere sau sancțiunilor, chiar și în situațiile în care a acționat cu bună-credință și în baza unei interpretări rezonabile a legislației.

În acest context, **considerăm iminentă clarificarea suplimentară a textului legii și a notei de fundamentare a prevederilor care introduc concepte noi sau modifică substanțial mecanisme existente până la avansarea promovării acestuia**, astfel încât principiile securității juridice, predictibilității fiscale și tratamentului echitabil al contribuabililor să fie respectate în deplin.

Or, incertitudinea privind aplicarea normelor fiscale nu afectează doar conformarea contribuabililor existenți, ci și atractivitatea investițională a Republicii Moldova. Investitorii tind să evalueze nu doar nivelul sarcinii fiscale, ci și gradul de predictibilitate și consistența interpretării acesteia, iar zonele de ambiguitate normativă generează costuri suplimentare de conformare și riscuri investiționale dificil de cuantificat.

Anume din această cauză, **se cere clarificarea următoarelor aspecte:**

1. Subiectul și obiectul impunerii cu impozitul pe profit (venitul companiilor)

Puncte din proiect: pct. 4 – art. 13; pct. 5 – art. 14; pct. 6 – art. 15; pct. 12 – art. 23; pct. 13 – art. 24; pct. 39 – art. 82; dispoziții tranzitorii.

Ce prevede proiectul

Proiectul reconceptualizează impozitarea persoanelor juridice care aplică regimul general, prin impozitarea cu 15% a profitului distribuit și a cheltuielilor neeligibile/nedeductibile. Profitul reinvestit sau nedistribuit nu ar urma să fie impozitat până la momentul distribuirii.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Măsura este argumentată prin necesitatea stimulării reinvestirii profitului, capitalizării companiilor, simplificării administrării fiscale și reducerii presiunii asupra fluxului de numerar al întreprinderilor.

Întrebări de concretizare

Profit reinvestit și baza de impunere

Vă rugăm să clarificați aplicarea noului regim general de impozitare, inclusiv:

- dacă poate fi făcută echivalarea între "profit reinvestit" și "profit nedistribuit", în scopul înțelegerii esenței economice a bazei de impunere și acțiunile ce se cer cu acesta. Adică, dacă profitul nu este distribuit, ci păstrat, de exemplu, în fondul de rezervă sau utilizat ca contribuție la capitalul statutar, este considerată aceasta o conformare în ceea ce ține de "reinvestirea" profitului?
- dacă profitul reinvestit va rămâne neimpozitat până la momentul distribuirii efective și când apare obligația fiscală aferentă profitului distribuit – aici e nevoie de concretizat cum anume urmează să fie realizată identificarea anuală a profiturilor formate, distribuite sau nu. Problema ar putea fi soluționată printr-un sistem simplu de provizionare anuală, cu valorificare atunci când este efectiv repartizat profitul sub formă de dividende;
- ce reprezintă „distribuire sub orice formă” și cum se evaluează distribuirea nemonetary către asociați/acționari?
- ce reprezintă „distribuire mascată”, inclusiv în contextul operațiunilor intra-grup și al tranzacțiilor atipice?

- cum se tratează conversiile de datorii în capital și dacă acestea pot fi considerate „reinvestire” sau „distribuire mascată”?
- cum se tratează operațiunile de finanțare intra-grup (împrumuturi, dobânzi, cash-pooling) în contextul noii baze de impozitare și dacă există riscul recalificării acestora ca distribuiri?
- ce este considerat drept profit distribuit de către persoanele juridice rezidenre – suma aprobată de a fi repartizată sub forma de dividende sau suma dividendelor efectiv achitate? Acestea pot fi diferite, plus ca Legea privind SA prevede ca dacă dividendele nu au fost revendicate timp de 2 ani acestea pot fi recunoscute ca venitul companiei.
- se va aplica acest regim pentru profiturile distribuite/cheltuieli neeligibile și pentru persoane juridice ce aplică alt regim fiscal (SIMM, rezidenții parcului IT)?
- Se va aplica acest regim sediilor permanente și în ce format?

Regim tranzitoriu și elemente istorice

- care este sarcina fiscală efectivă cumulată asupra profitului distribuit și dacă această sarcină cumulată a fost analizată comparativ cu jurisdicțiile din regiune?
- cum vor fi tratate profiturile nerepartizate acumulate până la 31 decembrie 2026 și deja impozitate conform regimului actual?
- cum se vor trata pierderile fiscale reportate dacă pierderile fiscale istorice vor putea fi utilizate după trecerea la noul regim?

Aspecte internaționale și compatibilitate

- cum se va asigura trecerea în cont al impozitului pe venit din activitatea antreprenorială desfășurată peste hotarele țării?
- Cum se va asigura implementarea prevederilor convențiilor de evitare a dublei impuneri atunci când baza de aplicare curentă a impozitului diferă de cea prevăzută în convenții? Va necesita asta un efort suplimentar de transpunere și transformare a noțiunilor din Cod, față de cele din convenții?
- cum se asigură compatibilitatea noului regim cu regulile internaționale de impozitare (inclusiv principiile BEPS/ATAD și limitarea deductibilității dobânzii)?
- dacă se prevede elaborarea unor ghidaje oficiale sau exemple practice privind identificarea „distribuirilor mascate”, pentru a evita interpretări divergente?

Cheltuieli neeligibile

În ceea ce privește cheltuielile neeligibile, vă rugăm să clarificați:

- care sunt criteriile concrete pentru calificarea unei cheltuieli drept neeligibilă?
- dacă noțiunea de cheltuieli neeligibile reprezintă doar o reformulare a cheltuielilor nedeductibile sau schimbă esența testului fiscal și dacă se menține criteriul legăturii cu activitatea de întreprinzător și dacă se mai aplică logica cheltuielilor ordinare și necesare?
- dacă orice cheltuială neeligibilă atrage automat un impozit de 15%, rămân anuale raportarea și achitarea?
- care e modul concret de impozitare a cheltuielilor neeligibile (în consultări s-a menționat formula 15% (profit)+7% (dividende), ceea ce este un non-sens economic).
- cum se califică la eligibilitate acele cheltuieli care sunt plafonate în baza unor HG sau Regulamente. Ex.: depășirea limitelor de consum a combustibilului, depășirea limitei cheltuielilor de deplasare, uzura nedeductibilă, etc, practic, toate listate în Anexa 2D din Declarația VEN12.
- pentru depășirea cheltuielilor de deplasare, în special a diurnei azi se aplică contribuțiile medicale și impozitul pe venit. Cum se vor impozita din 01.01.2027? Dacă sunt neeligibile și se vor taxa la fel, sau încă și cu 15%+7%? Sau doar cu ultimele două?
- dacă impozitul aferent cheltuielilor neeligibile se aplică și contribuabililor care înregistrează pierderi;
- dacă impozitul aferent cheltuielilor neeligibile este final;
- cum se evită impozitarea dublă în lanț (la nivelul companiei și ulterior la nivelul beneficiarului - persoană fizică sau juridică)?

- Care este termenul de achitare a impozitului calculat din cheltuielile neeligibile, inclusiv în cazurile depășirii plafonul stabilit pe baza anuală?

Suplimentar, având în vedere necesitatea clarificării acestor întrebări, propunem considerarea posibilității de a prezenta regimul nou ca alternativă la cel curent, cel puțin până la punerea în vigoare a Noului Cod Fiscal, pentru a permite companiilor să aleagă cea mai adecvată opțiune și a evita costurile repetate de tranziție.

Solicităm includerea în Nota de fundamentare a unor exemple concrete „înainte/după” privind calculul bazei impozabile în noul regim, inclusiv pentru situații ce implică profit reinvestit, distribuiri, pierderi istorice și tranzacții intragrup, pentru a asigura predictibilitate și securitate juridică.

2. Facilitățile acordate de patron (beneficiile monetare și nemonetare)

Puncte din proiect: pct. 3 – art. 12 pct. 17; pct. 8 – art. 19; pct. 9 – art. 20; pct. 13.5 – art. 24 alin. (19); pct. 48 – art. 92; pct. 56 – art. 99 alin. (2); Art. XIX – Legea nr. 166/2017 privind tichetele de masă.

Ce prevede proiectul

Proiectul revizuieste tratamentul facilităților acordate de angajator și introduce un plafon general de 10% din fondul anual de retribuire a muncii pentru deducerea cheltuielilor suportate de angajator pentru beneficii nemonetare acordate angajaților, zilierilor, studenților stagiați și elevilor. Totodată, persoanele juridice vor raporta la SFS beneficiile monetare și nemonetare acordate persoanelor fizice atunci când acestea depășesc 10.000 lei.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Măsura este prezentată ca o simplificare a regimului actual, în care există liste exhaustive și plafoane separate pentru diferite beneficii. Nota menționează că angajatorii ar urma să aibă mai multă flexibilitate în alegerea beneficiilor oferite angajaților.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați următoarele aspecte:

- ce stă în spatele introducerii plafonului general de 10% și de ce anume această valoare? Ideea este că acest plafon este insuficient pentru a acoperi necesitățile companiei în ceea ce ține de atragerea și retenția personalului, iar propunerea unui alt plafon necesită înțelegerea modului de stabilire a acestuia. O valoare de lucru discutată în comunitate ar fi de minim 15% din fondul anual de retribuire a muncii;
- rugăm să fie clarificat dacă „fondul anual de retribuire a muncii” include salariile, bonusurile, adaosurile, primele, concediile de odihnă, ajutoarele materiale, etc.;
- propunem ca sintagma „plătite” din definiția de la art.12 pct.17 să fie înlocuită cu „calculate” – propunem următoarea redacție: „prin fond anual de retribuire a muncii se înțelege salariul, alte recompense, inclusiv ajutoarele materiale calculate și pentru care au fost calculate impozitele salariale.
- La care anume salariu se referă plafonul de 10%? La ce sumă de salariu se referă plafonul de 10%? Anual pentru toate categoriile de salariați, anual pentru fiecare salariat sau pe altă bază de referință?
- care este definiția clară a beneficiilor monetare și nemonetare în folosul angajaților?
- salutăm excluderea contribuțiilor sociale la tichetele de masă, dar este nevoie de concretizarea necesității includerii acestei facilități în acest proiect, de rând cu tichetele de vacanță (detalii – mai jos).
- nu este clară includerea cheltuielilor educaționale în acest grup?
- dacă beneficiile acordate în baza contractelor colective de muncă vor avea același tratament?
- nu este clar dacă entitatea va putea acorda și alte tipuri de beneficii nemonetare, decît celea care acum sunt prevazute art.24? Sau entitatea va putea acorda și alte tipuri de beneficii nemonetare pe care le va determina aceasta, cu condiția ca ele să nu depășească plafonul menționat?
- Propunem ca prevederile alin.(19²) actual din art.24 din CF să rămână valabile pentru facilitățile monetare, care vor fi cuprinse la art.19 din CF modificat. Astfel, facilitățile acordate de angajator conf.art. 19, care

sunt impozitate la nivelul salariatului, să se permită deducerea la determinarea impozitului pe profit. Astfel vom evita dubla impunere a acestor cheltuieli atât la nivel de angajator, cât și la nivel de salariat;

- Solicităm clarificarea privind tratamentul fiscal al facilităților actuale prevăzute la art.19 și eliminate din noul art.19, de exemplu: lit. "e) cheltuielile angajatorului pentru darea proprietății în folosință salariatului în scopuri personale" – această facilitate se va încadra în acel coș comun de beneficii nemonetare prevăzute la art.25 alin.19 nou?;
- cum se tratează beneficiile recurente contractate anterior intrării în vigoare a legii?
- dacă la depășirea plafonului de 10% se impozitează doar depășirea sau întreaga sumă?
- dacă beneficiile care nu depășesc plafonul de 10% sunt neimpozabile pentru salariați și dacă se aplică suplimentar contribuții sociale și medicale? Propunem includerea expresă a prevederii în Legea 489/1999 privind faptul că depășirea plafonului de 10% nu atrage după sine calcularea contribuțiilor sociale
- de ce au fost excluse facilitățile ce țineau de creșe – nu doar cele ce țineau de sumele acordate, dar și cele ce țineau de deducerile pentru angajatorii ce decid organizarea spațiilor dedicate îngrijirii copiilor la locul de muncă?
- cum se corelează tratamentul impozitului pe venit cu tratamentul TVA pentru bunurile și serviciile acordate salariaților, inclusiv în cazul în care acestea sunt în limita plafonului sau depășesc plafonul?
- există obligația de ajustare TVA pentru bunurile și serviciile acordate gratuit sau prin intermediul unor furnizori externi, în contextul încadrării acestora în plafonul de 10%?
- cum se tratează beneficiile acordate angajaților în contexte transfrontaliere (ex.: angajați detașați sau angajați ai grupurilor internaționale)?
- cum se tratează beneficiile acordate prin intermediul unor furnizori externi (platforme de beneficii flexibile)?
- dacă pragul de 10.000 de lei pentru raportare la SFS se aplică per tranzacție sau cumulativ anual, per persoană, și dacă se raportează și beneficiile neimpozabile. Menționăm că raportarea lunară a datelor "adresa și codul fiscal al persoanei fizice în folosul căreia au fost oferite beneficiile" va depăși prevederile GDPR care vor intra în vigoare din august 2026, poate ne limităm la IDNP?
- Conform proiectului, se introduce noțiunea "Fond anual de retribuire a muncii – quantumul salariilor efectiv achitate salariaților pe parcursul perioadei fiscale respective". Ce se întâmplă cu alte remunerații plătite pentru munca depusă, sub formă de prime/bonusuri etc.? Excluderea acestora diminuează baza de calcul pentru plafonul deductibilității.

Atragerea și retenția personalului calificat au reprezentat, începând cu 2023, una dintre direcțiile importante ale politicilor fiscale, apreciate și promovate intens de comunitatea noastră de afaceri pentru că au permis companiilor să includă, în limita posibilităților, instrumente mai atractive de motivare și fidelizare a angajaților, setul dat fiind un punct de coeziune puternic pentru toate industriile prezente în cadrul AmCham Moldova. Unele dintre aceste instrumente, precum creșele organizate la locul de muncă, au contribuit și la obiectivul mai larg de facilitare a revenirii femeilor în câmpul muncii, prin asigurarea unui spațiu sigur pentru copil în proximitatea părintelui. Acest lucru susține continuitatea activității, menține productivitatea și reduce necesitatea unor costuri suplimentare pentru reinstruirea sau readaptarea angajatelor după o perioadă îndelungată de absență.

Este salutabilă intenția de a elimina răspunderea angajatului pentru eventualele depășiri ale plafonului acordat. Totuși, este necesară o analiză atentă a elementelor care urmează să fie incluse în acest plafon și a oportunității de lui în forma propusă.

În opinia noastră, plafonul ar putea fi menținut doar cu **excluderea expresă din componența acestuia a tichetelor de masă și a tichetelor de vacanță**, având în vedere rolul lor social și economic, precum și faptul că acestea sunt deja reglementate prin legi speciale. Ambele instrumente au o finalitate socială și economică distinctă și nu pot fi asimilate beneficiilor extrasalariale cu caracter general. Tichetele de masă contribuie direct la asigurarea

alimentației salariaților, în special a persoanelor cu venituri mici și medii, iar tichetele de vacanță stimulează odihna salariaților și direcționează resurse financiare exclusiv către serviciile turistice prestate pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, aceste instrumente au destinație limitată, nu pot fi convertite în numerar și sunt integral trasabile. Utilizarea lor generează consum formal și fiscalizat, susțin comerțanții, unitățile de alimentație publică, structurile de cazare, pensiunile rurale și ceilalți prestatori din industria turismului.

Includerea tichetelor de masă și a tichetelor de vacanță în plafonul comun de 10% ar crea o concurență artificială între acestea și celelalte beneficii acordate salariaților, precum serviciile medicale, abonamentele sportive, formarea profesională sau alte facilități sociale. În cazul angajaților cu salarii mici și medii, tichetele de masă pot consuma o parte substanțială sau chiar integrală din plafonul disponibil. În consecință, angajatorii vor fi obligați să aleagă între acordarea tichetelor de masă și acordarea tichetelor de vacanță, iar cel din urmă instrument riscă să devină practic inaccesibil pentru o mare parte dintre salariați. O asemenea abordare ar putea diminua utilizarea tichetelor de masă și ar compromite dezvoltarea tichetelor de vacanță chiar în etapa de lansare. Efectele s-ar răsfrânge atât asupra salariaților și angajatorilor, cât și asupra comerțanților, sectorului HoReCa, pensiunilor rurale și bugetului public, prin reducerea consumului fiscalizat.

Propunerea nu urmărește acordarea unui regim fiscal nelimitat. Tichetele de masă și tichetele de vacanță trebuie să rămână plafonate, însă separat, potrivit limitelor și condițiilor stabilite prin legislația specială aplicabilă fiecărui instrument (valoarea nominală minimă trebuie menținută din considerente economice pentru operatori). Astfel, este menținut controlul asupra costului fiscal, fără a afecta funcționalitatea și obiectivele sociale și economice ale acestora. În acest scop, se propune completarea art. 24 alin. (19) din Codul fiscal cu următoarea prevedere:

„Prevederile prezentului alineat nu se aplică cheltuielilor suportate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă și a tichetelor de vacanță. Cheltuielile respective sunt deductibile separat, în limitele și în condițiile stabilite de legislația specială aplicabilă fiecărui instrument.”

Referitor la includerea **cheltuielilor pentru instruire în categoria beneficiilor acordate angajaților**, alături de asigurări, activități sportive sau cadouri, considerăm această abordare ca fiind necorespunzătoare naturii reale a acestor cheltuieli. Capitalul uman reprezintă una dintre cele mai valoroase resurse ale mediului de afaceri, iar investițiile în dezvoltarea competențelor angajaților sunt esențiale pentru funcționarea și creșterea sustenabilă a întreprinderilor. În contextul evoluției continue a tehnologiilor și al cerințelor pieței, instruirea profesională nu are un caracter facultativ, ci constituie o necesitate operațională, inclusiv pentru domenii în care sunt impuse certificări și perfecționări periodice.

Totodată, dezvoltarea competențelor contribuie la creșterea competitivității întreprinderilor, la reducerea riscurilor operaționale și la asigurarea conformării cu cerințele legale și profesionale. În același timp, investițiile în formarea profesională susțin retenția personalului calificat în Republica Moldova și reduc fenomenul migrației forței de muncă, inclusiv prin stimularea implicării tinerilor în programe precum învățământul dual.

Cheltuielile pentru formarea profesională sunt direct legate de activitatea de întreprinzător și reprezintă investiții necesare pentru dezvoltarea competențelor angajaților și menținerea competitivității întreprinderii. Deductibilitatea integrală a acestora ar încuraja investițiile în capitalul uman și ar asigura alinierea la bunele practici fiscale internaționale.

3. Revizuirea modului de calcul a obligațiilor aferente salariului

Puncte din proiect: pct. 6 – art. 15; pct. 14–16 – art. 33, art. 34–35¹ și art. 35²; pct. 42 – art. 88; modificările la Legea nr. 489/1999; Art. XXIV – dispoziții tranzitorii.

Ce prevede proiectul

Proiectul introduce cota de 7% pentru veniturile persoanelor fizice care nu depășesc 1.000.000 lei și 15% pentru partea ce depășește acest plafon. Angajatorul urmează să rețină impozitul salarial la cota minimă de 7%. Totodată, proiectul prevede transferarea CAS la salariat, reducerea primei de asigurare medicală și ajustarea salariului brut pentru menținerea salariului net.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Reforma este argumentată prin simplificarea calculului impozitului, reducerea numărului de scutiri, creșterea transparenței salariale și stimularea muncii declarate.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați următoarele aspecte:

Aplicarea cotelor de impozit și regularizarea

- cum se tratează salariații ale căror venituri anuale depășesc plafonul de 1.000.000 lei și cum se realizează regularizarea impozitului aferent diferenței de cotă (7% vs 15%)?
- dacă salariatul poate solicita angajatorului reținerea cotei de 15% pentru veniturile de la primul leu?
- dacă angajatorul poate refuza o asemenea solicitare, pentru a nu complica sistemul și pentru a responsabiliza prin declarație persoana fizică pentru veniturile ce le obține;
- care este mecanismul de regularizare anuală a impozitului în cazul veniturilor din mai multe surse (mai mulți angajatori)?

Stimulente și beneficii fiscale

- dacă stimulentele pentru muncă se acordă lunar prin angajator sau anual prin restituire/compensare;
- dacă stimulentele se acordă doar în limita impozitului efectiv achitat;
- cum se aplică stimulentele în cazul salariilor mici, pentru care impozitul calculat este sub 500 lei;
- dacă beneficiul pentru copil se acordă ambilor părinți sau doar unuia dintre ei;
- cum se aplică mecanismul dacă părinții lucrează la angajatori diferiți;
- dacă stimulentele va fi indexat în funcție de inflație;
- va beneficia de stimulente și persoanele cu venituri salariale peste 1 mln lei;
- va beneficia de stimulente persoanele care prestează servicii prin contract civil;
- cum sunt protejate persoanele cu dizabilități, veteranii, victimele represiunilor politice și alte categorii care beneficiau anterior de scutiri majorate.
- pentru a beneficia de stimulentele de 500 lei și de 200 lei pentru fiecare copil, vor trebui depuse cereri însoțite de documente confirmative? Nu există riscul de a ne regăsi în aceleași reglementări de eligibilitate ca și în cazul capitolului „scutiri” actual?

Deduceri și bază de impozitare

- dacă deducerile personale de la art. 35² pot fi utilizate exclusiv din venituri salariale și care este rațiunea excluderii altor tipuri de venituri (royalty, dividende);
- dacă plafonul de 100.000 lei pentru deduceri este cumulativ sau se aplică pe categorii de cheltuieli;
- dacă deducerea reduce baza impozabilă sau generează restituire efectivă;
- dacă plafonul de 100.000 lei este cumulativ pentru toate categoriile sau se aplică separat;
- dacă vor fi acceptate cheltuielile suportate pentru persoane întreținute sau terțe (în interesul unui membru de familie);
- cum se evită ca mecanismul să avantajeze disproporționat persoanele cu venituri medii și mari
- cum se determină salariul brut în perioada de tranzit (pentru anul 2027 în vederea menținerii salariului net), în situația în care aceiași angajați, cu aceleași funcții și același salariu brut în 2026, dar cu scutiri

diferite, ar obține — în urma calculului pentru menținerea salariului net — salarii brute diferite? În acest context, la stabilirea salariului brut pentru 2027 se va lua în considerare scutirea existentă în 2026 pentru fiecare angajat?

Ajustarea salariului și implementarea în relațiile de muncă

- dacă ajustarea salariului brut este obligație legală imperativă sau doar ipoteză de calcul;
- ce se întâmplă dacă salariul net nu este menținut;
- cum se determină salariul net de referință, având în vedere structurile variabile de remunerare (bonusuri, beneficii, componentă variabilă)?
- dacă sunt necesare acte adiționale la contractele individuale de muncă existente la zi;
- cum se tratează contractele în care salariul este indicat net;
- cum se tratează politicile salariale stabilite la nivel de grup internațional;
- cine răspunde pentru erorile de calcul, reținere sau transfer;

Categorii speciale de venituri și contribuabili

- cum se tratează expații și persoanele detașate și dacă expații vor achita CAS în Republica Moldova;
- cum se tratează contractele civile, zilierii și alte forme de remunerare.
- cum se tratează situațiile de bonusuri anuale, plăți retroactive sau corecții salariale în contextul noilor cote. cum se aplică contribuțiile sociale și medicale pentru venituri din stock-options sau alte instrumente de remunerare pe termen lung?

Atragem atenția că, întrucât contribuțiile de asigurări sociale de stat (21%) și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală (7%) sunt suportate de salariat și reținute din venitul brut, impozitarea acestora în cadrul aceleiași baze reprezintă o dublă impunere economică a aceluiași venit. Considerăm necesar ca baza de calcul a impozitului pe venit să fie determinată după deducerea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, păstrând principiul deductibilității recunoscut în prezent.

Este nevoie de completarea Notei de fundamentare cu exemple de calcul „înainte/după” pentru diferite niveluri de salarizare, salariat cu copii, salariat cu dizabilitate și/sau copii cu dizabilitate, pensionar activ, salariat part-time și persoane care beneficiază în prezent de scutiri personale/majore pentru a prezenta tabloul complet al acestei reforme.

De asemenea, solicităm publicarea unor exemple detaliate de calcul pentru scenarii complexe (bonusuri, remunerație variabilă, contracte de management), pentru a reduce riscurile de neconformare și costurile administrative.

4. Revizuirea modului de activitate și deduceri aferente freelancer-ilor

Puncte din proiect: pct. 1.1 – art. 5 pct. 36⁴; pct. 13.3 – art. 24 alin. (11¹); pct. 20–25 – regimuri speciale; pct. 32 – art. 69²⁷; pct. 42.3 – abrogarea art. 88 alin. (8).

Ce prevede proiectul

Proiectul extinde activitatea independentă „în orice domeniu”, majorează cota aplicabilă și introduce un plafon de 3% din fondul anual de retribuție a muncii pentru deducerea cheltuielilor suportate de contribuabili în folosul antreprenorilor independenți. Depășirea plafonului este tratată ca cheltuială neeligibilă.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Măsura este argumentată prin necesitatea adaptării regimului la activități economice moderne, economie digitală, servicii prestate la distanță și activități independente, precum și prin reducerea utilizării abuzive a regimurilor simplificate.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați următoarele aspecte esențiale:

- delimitarea conceptuală și juridică între noțiunile utilizate („activitate independentă”, „antreprenor independent”, „freelancer”), inclusiv dacă acestea sunt echivalente sau implică regimuri fiscale distincte;
- modul de aplicare a plafonului de 3% din fondul anual de retribuire a muncii, inclusiv:
 - ✓ dacă plafonul se calculează la nivel agregat sau per beneficiar;
 - ✓ cum se aplică în cazul companiilor fără salariați, nou-create sau cu activitate sezonieră;
 - ✓ cum se corelează cu plafonul existent de 10% aplicabil microîntreprinderilor și dacă există riscul aplicării cumulative a acestora;
- tratamentul fiscal aplicabil în cazul depășirii plafonului, respectiv:
 - ✓ dacă depășirea conduce exclusiv la calificarea sumei ca cheltuială neeligibilă supusă impozitării cu 15% sau poate genera recalificarea întregii relații;
 - ✓ dacă, în anumite situații, plățile pot fi tratate similar salariilor, cu obligația calculării impozitului pe venit, CAS și PAM;
- modul în care se evită dubla impunere economică în situațiile în care:
 - ✓ plățile către freelanceri nu sunt deductibile la nivelul companiei sau sunt tratate similar salariilor; și
 - ✓ venitul este în paralel impozitat la nivelul antreprenorului independent prin impozitul unic;
- regimul juridic al recalificării raporturilor, în contextul abrogării art. 88 alin. (8), respectiv:
 - ✓ dacă autoritățile vor putea recalifica în continuare aceste relații în raporturi de muncă în baza altor dispoziții legale;
 - ✓ care sunt criteriile obiective aplicabile (inclusiv din perspectiva legislației muncii și practicii administrative);
- impactul propunerii asupra modelului actual de activitate independentă, care presupune impozitare finală unică și lipsa contabilității la nivelul persoanei fizice, și modul în care noul mecanism afectează coerența acestui regim;
- impactul asupra modelelor de business bazate pe utilizarea antreprenorilor independenți (inclusiv distribuție, IT, servicii externalizate) și dacă aceste efecte au fost evaluate în Nota de fundamentare.

5. Excluderea sindicatelor și patronatelor din categoria entităților scutite de calcularea impozitului pe profit și revizuirea plafonului de deductibilitate

Puncte din proiect: pct. 13.4 – art. 24 alin. (15) și (15¹); pct. 13.7 – art. 24 alin. (20); modificările aferente art. 52, după caz.

Ce prevede proiectul

Proiectul modifică plafonul de deductibilitate pentru cotizațiile către patronate și sindicate, prin trecerea de la plafonul raportat la fondul de retribuire a muncii/salariile medii la un plafon de 0,05% din cifra de afaceri. Totodată, patronatele sunt vizate în contextul donațiilor deductibile și al regimului aplicabil organizațiilor necomerciale.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Nota nu dezvoltă distinct această modificare, aceasta fiind inclusă în logica generală de simplificare și uniformizare a cheltuielilor deductibile.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- rațiunea schimbării bazei de calcul pentru deductibilitatea cotizațiilor către patronate și sindicate?
- de ce se trece de la fondul de retribuire a muncii la cifra de afaceri?
- cum se aplică plafonul companiilor cu cifră de afaceri mare, dar marjă redusă și cum se aplică plafonul organizațiilor care nu au cifră de afaceri în sens clasic?

- dacă a fost evaluat impactul asupra sustenabilității organizațiilor patronale și sindicale și impactul asupra dialogului public-privat;
- de ce sunt excluse patronatele și sindicatele din regimul de scutire, în același timp cu menținerea organizațiilor non-profit? Or, esența și natura activităților este similară, dar reglementarea se face prin legi specifice diferite, ceea ce crează distorsiuni în înțelegerea acestei decizii;
- dacă modificarea tratamentului fiscal respectă principiul neutralității și nediscriminării între entități cu scop necomercial comparabil?
- dacă a fost analizată conformitatea cu jurisprudența europeană privind tratamentul organizațiilor non-profit?

Actualul proiect ridică îngrijorări inclusiv în ceea ce privește tratamentul aplicabil cotizațiilor către organizațiile patronale și sindicale, precum și statutul fiscal al acestor organizații. Patronatele și sindicatele au un rol esențial în menținerea unui dialog social și economic constructiv, contribuind la formularea de politici publice mai echilibrate, la consultarea mediului de afaceri și a salariaților, precum și la prevenirea unor decizii normative rupte de realitățile economice.

În acest context, modificarea bazei de calcul pentru deductibilitatea cotizațiilor, precum și excluderea patronatelor și sindicatelor din regimul de scutire, necesită o fundamentare suplimentară. Noua arhitectură a impozitării, în special componenta aferentă cheltuielilor neeligibile, poate genera riscuri sporite de calificare diferită și aplicare abuzivă din partea organelor de control. Aceste riscuri sunt amplificate de menținerea unei abordări diferite pentru organizațiile necomerciale, deși natura activității patronatelor, sindicatelor și organizațiilor non-profit este comparabilă sub aspectul finalității necomerciale și al reglementării prin legi speciale.

Propunem menținerea unui tratament fiscal coerent și nediscriminatoriu pentru patronate, sindicate și organizațiile necomerciale, cel puțin în ceea ce privește veniturile obținute din cotizații, granturi, donații și alte surse destinate realizării scopurilor statutare.

6. Campaniile promoționale

Puncte din proiect: pct. 1.2 – art. 5 pct. 38; pct. 9.5 – art. 20 lit. p¹ și p²; pct. 46.2 – art. 90¹; pct. 48 – art. 92.

Ce prevede proiectul

Proiectul completează definiția campaniilor promoționale, inclusiv prin referire la organizarea acestora de către autoritățile publice în alt scop decât promovarea vânzărilor. Totodată, ajustează art. 20 lit. p¹ și p² și art. 90¹ privind tratamentul câștigurilor și beneficiilor acordate persoanelor fizice.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Nota indică necesitatea corelării art. 20 cu art. 23 și art. 89¹/90¹, astfel încât beneficiile primite de persoanele fizice să fie tratate corelat cu deductibilitatea/neeligibilitatea cheltuielilor la nivelul persoanei juridice.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați următoarele aspecte:

- cum se delimitează o campanie promoțională de o activitate publică de informare, educare sau stimulare comportamentală, inclusiv în cazul campaniilor organizate de autorități publice?
- dacă premiile acordate de autorități vor fi impozitate similar câștigurilor din campanii promoționale;
- care este regimul fiscal aplicabil beneficiilor acordate persoanelor fizice care nu sunt salariați ai contribuabilului (inclusiv clienți, distribuitori independenți sau alți participanți la campanii promoționale)?
- cine va avea obligația de declarare și/sau reținere a impozitului;
- regimul fiscal aplicabil beneficiilor acordate persoanelor fizice care nu sunt salariați ai contribuabilului;
- tratamentul clienților, distribuitorilor independenți și participanților la campanii promoționale;
- dacă aceste cheltuieli sunt deductibile sau neeligibile la nivelul persoanei juridice;

- cum se asigură coerența între tratamentul TVA (ex.: reducere de preț) și tratamentul la impozitul pe venit (ex.: câștig impozabil), pentru aceleași tipuri de instrumente promoționale?
- dacă punctele de loialitate, cashback-ul, voucherele și alte mecanisme similare vor fi tratate uniform ca reduceri comerciale sau ca venituri impozabile.
- cum se evită situațiile de dublă impunere sau tratament fiscal inconsecvent pentru aceleași beneficii, generate de diferențele între tratamentul TVA și cel al impozitului pe venit?
- când se aplică cota de 15% pentru câștigurile din campanii promoționale;
- cum se tratează premiile nemonetare;
- cine are obligația de reținere la sursă și de declarare a impozitului în aceste situații și dacă există obligații reziduale de declarare pentru beneficia
- dacă obligația de reținere la sursă revine persoanei juridice;
- dacă beneficiarul are obligația de declarare;
- cum se delimitează situațiile în care beneficiul este impozitat la nivelul persoanei juridice de situațiile în care este impozitat la nivelul persoanei fizice;
- cum se aplică obligațiile de raportare pentru beneficiilor acordate în masă (ex. campanii cu un număr mare de participanți), inclusiv pragul de 10.000 lei?

În calitate de asociație de business, am avut mai multe iterații pe acest subiect pentru a clarifica modul de aplicare a acestora ([aici](#) și [aici](#), de exemplu). Redacția curentă nu atinge acest obiectiv, ci ridică și mai multe semne de întrebare.

Suplimentar, atragem atenția că campaniile promoționale (cadouri, cashback, puncte de fidelitate, reduceri) se adresează publicului larg și fac parte din practica comercială. Prin natura lor, aceste măsuri nu ar trebui să presupună eforturi suplimentare din partea consumatorilor și nici disponibilitatea actului de identitate. Modul de impozitare propus în proiect ar lipsi campaniile promoționale de sensul lor, întrucât nu și-ar mai putea îndeplini scopul de promovare a vânzărilor, generând premise pentru concurență neloială.

Solicităm alinierea explicită a tratamentului fiscal între TVA și impozitul pe venit, pentru a evita dubla impunere, tratamentele fiscale inconsecvente și sarcinile administrative disproporționate pentru mediul de afaceri.

7. Dividendele între persoanele juridice și dividendele în favoarea nerezidenților

Puncte din proiect: pct. 9.8 – art. 20 lit. z¹⁹; pct. 46.2 – art. 90¹; pct. 47 – art. 91; pct. 5–6 – art. 14 și art. 15.

Ce prevede proiectul

Proiectul scutește dividendele primite de persoane juridice rezidente doar dacă acestea dețin cel puțin 10% participații în capitalul altei persoane juridice rezidente pe o perioadă de cel puțin 365 de zile. Totodată, proiectul stabilește cota de 7% pentru dividendele direcționate spre achitare persoanelor fizice și juridice nerezidente.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Măsura este prezentată în contextul uniformizării cotelor și tratamentului veniturilor investiționale, precum și al alinierii tratamentului fiscal aplicabil rezidenților și nerezidenților.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- cum se impozitează dividendele primite de persoane juridice rezidente care nu îndeplinesc condiția de 10%? la ce cotă vor fi impozitate aceste dividende?
- dacă regula se aplică dividendelor aferente perioadelor anterioare?

- cum se calculează termenul de 365 de zile – continuu sau cumulativ? Cum se tratează, dacă persoana juridică la începutul perioadei de 365 zile a detinut mai mult de 10% și la finele perioadei de asemenea, dar pe parcursul anului a efectuat vânzări și procurări încât o perioadă a deținut mai puțin de 10%??
- cum se aplică termenul de 365 de zile în cazul restructurărilor, fuziunilor sau transferurilor intragrup și dacă se analizează o regulă specială pentru participării intragrup?
- dacă dividendele achitate către nerezidenți suportă doar reținerea de 7% sau și efectul impozitului de 15% la nivelul companiei?
- dacă Ministerul a analizat posibilitatea introducerii unei cote reduse pentru dividendele achitate către nerezidenți care dețin participării semnificative pe o perioadă minimă?
- cum se aplică tratatele de evitare a dublei impuneri și care este impactul asupra investițiilor străine directe?
- cum se tratează profitul istoric distribuit după 1 ianuarie 2027?
- dacă noul regim este compatibil cu Directivele UE privind societățile-mamă și filialele (în contextul integrării europene)?
- cum se tratează dividendele distribuite în lanț (multi-tier structures)?
- dacă există reguli anti-abuz pentru structuri artificiale?

Este nevoie de o clarificare exemplificată a modului de achitare a dividendelor fondatorilor care au până 10% cota și cele 365 zile și în celelalte cazuri, inclusiv cu depășirea de 1 milion de lei.

8. Revizuirea modului de înregistrare/deînregistrare în calitate de plătitor al TVA

Puncte din proiect: pct. 63 – art. 112; pct. 64 – art. 113.

Ce prevede proiectul

Proiectul prevede înregistrarea TVA din ziua depășirii plafonului, inclusiv pentru tranzacția care determină depășirea. Înregistrarea voluntară produce efect din ziua depunerii cererii. De asemenea, se introduce dreptul de anulare a înregistrării TVA dacă cifra de afaceri scade sub plafonul de 1,7 milioane lei în ultimele 12 luni consecutive.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Măsurile sunt argumentate prin apropierea de logica Directivei TVA, clarificarea regulilor de înregistrare, simplificarea administrării și susținerea întreprinderilor mici.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- rațiunea eliminării perioadei de grație;
- cum se aplică TVA la tranzacția care determină depășirea plafonului;
- tranzacția care depășește plafonul este ea însăși impozabilă cu TVA? Dacă da, cum poate contribuabilul să emită factura fiscală cu TVA *chiar pe operațiunea* care îi generează statutul, în timp real?
- ce reprezintă cifra de afaceri, și dacă aceasta nu corespunde noțiunii contabile, ne puteți explica mai exact diferențele?
- se impozitează întreaga tranzacție de depășire sau doar partea care excede plafonul?
- în alin. (2), art.102, prima frază folosește „oricare perioadă de 12 luni consecutive”, iar fraza a doua „pe parcursul unui an calendaristic”. Care este perioada de referință corectă pentru determinarea depășirii?
- Directiva UE permite statelor o marjă de toleranță / continuarea scutirii până la finalul anului în care s-a depășit plafonul. A fost analizat acest mecanism în cadrul acestui exercițiu?;
- cum se tratează factura deja emisă fără TVA;
- ce corectări vor fi necesare și dacă se aplică penalități retroactive;
- cum se tratează livrările către persoane fizice;
- dacă se recunoaște TVA deductibilă la înregistrarea tardivă;
- dacă eliminarea importului de servicii din calculul plafonului este intenționată;

- dacă livrările scutite fără drept de deducere se includ la anulare;
- cum se aplică pragul de 500.000 lei pentru anularea din oficiu;
- cum se tratează contribuabilii sezonieri;
- cum se evită anulări și reînregistrări repetate;
- cum se tratează suspendarea activității;
- cum se depune ultima declarație TVA;
- cum se ajustează TVA aferentă stocurilor și activelor.
- dacă contribuabilii vor beneficia de o perioadă de conformare fără sancțiuni în primul an de aplicare?
- cum se tratează situațiile în care pragul este depășit dintr-o tranzacție extraordinară (one-off)?

9. Cotele reduse și scutirea de TVA

Puncte din proiect: pct. 52–54 – art. 96; pct. 60–61 – art. 103 și art. 104; Art. XXIV privind intrarea în vigoare. pct. 60–61 – art. 103 și art. 104; pct. 2 – art. 6 alin. (9).

Ce prevede proiectul

Proiectul elimină sau revizuieste mai multe cote reduse TVA, ceea ce poate conduce la trecerea unor bunuri și servicii la cota standard. Totodată, proiectul elimină sau modifică anumite scutiri TVA și exclude din art. 6 referințele la scutiri și cota redusă TVA ca elemente care nu se consideră facilități fiscale.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Nota argumentează măsura prin uniformizarea TVA, reducerea distorsiunilor, eliminarea tratamentelor diferențiate, creșterea neutralității TVA și simplificarea administrării fiscale.

Întrebări de concretizare

- vă rugăm să împărtășiți cu noi impactul eliminării cotelor reduse TVA, pe fiecare liniuță, dacă există acesta, asupra industriilor direct și asupra industriilor colaterale;
- vă rugăm să clarificați dacă a fost elaborat un studiu de impact pe categorii de consumatori;
- vă rugăm să ne ziceți dacă au fost analizate efectele asupra inflației și asupra prețurilor înainte de intrarea în vigoare;
- dacă a fost analizat impactul asupra sectoarelor care nu pot deduce TVA;
- va rugam sa clarificati de ce entitatile nu vor putea deduce TVA de la mijloacele de transport achizitionate? Este un tratament prea restrictiv.
- dacă se prevăd măsuri tranzitorii pentru contractele în derulare și pentru stocuri;
- care e mecanismul expres prin care scumpirile vor fi condiționate de mecanisme de compensare operaționale;
- cum se tratează avansurile încasate înainte de intrarea în vigoare, dar livrările efectuate ulterior.

Un accent aparte acordăm excluderii scutirii cu drept de deducere a **TVA la energia electrică**. Impactul excluderii energiei electrice din sfera de aplicare a Articolului 104 litera b) din Codul fiscal se transpune într-un cost suplimentar anual de aproximativ 720.000.000,00 MDL (estimare a membrilor afectați) pentru consumatorii casnici (bunuri cu destinație locativă), ca urmare a trecerii de la scutit de TVA cu drept de deducere la cota standard a TVA. Considerăm prematură și riscantă eliminarea serviciilor de utilitate publică – precum energia electrică și energia termică – din sfera de aplicare a art. 104 lit. b) și excluderea cotei reduse la gazele naturale din Codul Fiscal al Republicii Moldova. Trecerea bruscă de la scutirea de TVA cu drept de deducere directă la cota standard de TVA de 20% a energiei electrice pentru bunurile cu destinație locativă și a gazului din cota TVA de 8% la cota standard de 20% va genera efecte negative severe asupra stabilității economice a țării.

Modificarea fiscală va avea următoarele consecințe imediate:

- Șoc inflaționist de lanț: În condițiile unei piețe energetice regionale și globale extrem de volatile, majorarea costurilor energetice va scumpi automat toate produsele și serviciile autohtone.

- Presiune pe creșterea economică: Agenții economici vor suporta costuri de producție mai mari, fapt ce va reduce competitivitatea mărfurilor moldovenești și va frâna activitatea economică.
- Scăderea puterii de cumpărare: Costurile finale vor fi suportate de cetățeni, accentuând vulnerabilitatea socială.

Astfel, solicităm menținerea redacției actuale a art. 104 lit. b) pentru livrările de energie electrică și termică pentru bunurile cu destinație locativă și a cotei reduse la gaze naturale de 8% conform art. 96 al CF. În cazul în care armonizarea europeană impune o modificare ulterioară, aceasta trebuie precedată de un studiu de impact și însoțită de o perioadă de tranziție graduală și de mecanisme adecvate de protecție socială. Această tranziție etapizată trebuie realizată strict în corelare cu procesul de consolidare a piețelor de energie electrică, gaze naturale și energie termică din Republica Moldova, pentru a asigura o predictibilitate fiscală și o protecție reală a economiei naționale.

Per ansamblu, este nevoie de publicarea unui tabel detaliat al tuturor scutiilor de TVA afectate, cu indicarea motivului intervenției, impactului bugetar și impactului asupra beneficiarilor finali.

10. Cota redusă TVA la medicamente

Puncte din proiect: Art. II, pct. 54 – art. 96; Art. XXIV privind intrarea în vigoare.

Ce prevede proiectul

Proiectul elimină cota redusă TVA la medicamente, majorând cota de la 8% la 20%.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Nota argumentează măsura prin țintirea eficientă a sprijinului social prin extinderea listei medicamentelor compensate, precum și pentru finanțarea mai multor programe naționale în domeniul sănătății.

Solicităm menținerea cotei reduse TVA la medicamente, datorită la argumentele prezentate mai jos.

Medicamentele nu sunt bunuri de lux sau de confort, dar sunt produse sociale, de strictă necesitate. O persoană cu venituri mari nu cumpără de 20 de ori mai multe medicamente sau tratamente oncologice doar pentru că este bogată. Nevoia de medicamente este strict biologică, nu financiară.

Majorarea TVA de la 8% la 20% va genera o creștere directă și imediată a prețurilor la raft. Persoanele în etate, cele cu boli cronice și familiile cu venituri mici alocă deja o cotă mare din bugetul lor lunar pentru sănătate. Pentru acești cetățeni, o creștere a prețului înseamnă un risc direct de a renunța parțial sau total la tratament, fapt ce poate agrava starea lor de sănătate. Identificarea exactă a beneficiarilor și distribuirea banilor implică costuri administrative și procese birocratice complexe. Mulți cetățeni vulnerabili (cum ar fi bătrânii din mediul rural fără acces la internet sau la asistență socială) pot rămâne în afara acestor programe, suferind direct din cauza prețurilor majorate din farmacii.

Scumpirea medicamentelor în farmacii va determina pe mulți pacienți să recurgă la amânarea tratamentului unor afecțiuni ușoare. Netratate la timp, aceste boli se vor agrava și se vor transforma în urgențe medicale. Acest lucru va muta povara financiară direct pe umerii spitalelor publice și ai bugetului asigurărilor medicale de stat (CNAM), generând cheltuieli mult mai mari decât sumele colectate suplimentar din majorarea TVA.

Standarde UE: Majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene folosesc cote reduse sau super-reduce (între 0% și 10%) pentru produsele farmaceutice, recunoscând funcția lor socială crucială. Produsele farmaceutice sunt incluse în Anexa III la DIRECTIVA 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, pentru care se aplică cotă redusă la TVA.

Guvernul Republicii Moldova, prin intermediul [Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru](#) și în parteneriat cu Asociația de Turism Medical din Moldova, a demarat elaborarea unei Foi de Parcurs pentru perioada 2026–2030 pentru dezvoltarea turismului medical și pentru promovarea Republicii Moldova ca destinație competitivă în acest domeniu. Majorarea cotei TVA va duce la scumpirea medicamentelor și, respectiv, a serviciilor medicale, ceea ce constituie un dezavantaj în dezvoltarea Moldovei ca un hub regional pentru turismul medical.

Proiectul de lege stabilește că cota TVA redusă de 8% va fi menținută pentru livrările de pâine și lapte. Considerăm că aceeași impozitare indirectă trebuie aplicată și medicamentelor, recunoscând funcția lor socială crucială.

11. TVA la mijloacele de transport

Puncte din proiect: pct. 59.1 – modificarea art. 102 alin. (8³) din Codul fiscal.

Ce prevede proiectul

Proiectul limitează dreptul de deducere a TVA aferente achiziției autoturismelor, cu excepția contribuabililor care desfășoară activități de comercializare a autovehiculelor. În consecință, TVA aferentă achiziției autoturismelor urmează să fie inclusă în costul bunului și nu va putea fi dedusă.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Modificarea este prezentată în contextul alinierii la practicile europene privind limitarea deducerii TVA pentru bunurile care pot avea o utilizare mixtă, atât în scopuri economice, cât și personale.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- care sunt argumentele economice și fiscale care au stat la baza eliminării dreptului de deducere a TVA pentru autoturismele utilizate în activitatea economică;
- dacă a fost efectuată o analiză a impactului asupra investițiilor și reînnoirii parcului auto al companiilor;
- cum se justifică limitarea dreptului de deducere în raport cu principiul neutralității TVA;
- dacă au fost analizate practicile statelor membre UE care aplică limitări similare concomitent cu mecanisme de ajustare sau deducere parțială.

Menționăm că propunerea generează un efect fiscal cumulativ care poate conduce la o **dublă taxare economică a aceleiași valori**:

- a. la momentul achiziției, TVA aferentă autoturismului nu poate fi dedusă și devine un cost efectiv al bunului;
- b. la momentul vânzării sau transferului ulterior al dreptului de proprietate, contribuabilul este obligat să colecteze TVA asupra întregii valori de livrare.

În aceste condiții, aceeași bază economică este taxată de două ori: indirect, prin includerea TVA nedeductibile în costul autoturismului; direct, prin aplicarea TVA asupra valorii integrale la revânzare.

Vă rugăm să clarificați dacă acest efect a fost analizat și dacă este compatibil cu principiul neutralității TVA, unul dintre principiile fundamentale ale sistemului TVA.

O problemă distinctă apare în cazul societăților de **leasing financiar**. Modelul de business al acestora presupune:

- achiziția bunului de către finanțator (locator);
- transmiterea dreptului de folosință către client (locatar);
- transferul ulterior al dreptului de proprietate.

În forma actuală a proiectului nu este clar:

- dacă societățile de leasing vor putea deduce TVA aferentă achiziției autoturismelor;
- dacă operațiunile de leasing financiar sunt sau nu afectate de restricția de deducere;

- cum se corelează lipsa dreptului de deducere cu obligația de emiteră a facturilor fiscale pentru ratele de leasing;
- dacă regimul propus poate conduce la costuri suplimentare semnificative pentru finanțatori și, implicit, pentru clienți;
- dacă a fost evaluat impactul asupra accesului la finanțare și asupra pieței leasingului auto.

Proiectul ridică și o serie de întrebări practice privind **delimitarea utilizării în scop de afaceri de utilizarea în scop personal**. Vă rugăm să clarificați:

- care vor fi criteriile utilizate pentru a constata că un autoturism nu este utilizat în scopul activității economice;
- ce documente vor servi drept probă pentru demonstrarea utilizării în scop de afaceri;
- dacă simpla atribuire a unui autoturism unui membru al conducerii executive (Top Management) poate conduce la concluzia că acesta reprezintă un beneficiu acordat angajatului;
- cum vor fi tratate autoturismele utilizate de directori, administratori sau alte persoane cu funcții manageriale care, deși nu desfășoară activități de vânzări sau livrări, utilizează autoturismul în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- dacă autoritatea fiscală va aplica criteriile obiective și uniforme în aprecierea utilizării economice a autoturismelor.

Beneficiile acordate angajaților și costurile conexe

În situația în care utilizarea unui autoturism de serviciu este calificată drept beneficiu acordat salariatului, solicităm clarificarea următoarelor aspecte:

- dacă beneficiul include exclusiv utilizarea autoturismului sau și costurile conexe;
- dacă în calculul beneficiului urmează să fie incluse și cheltuielile aferente combustibilului;
- dacă se includ primele RCA și CASCO;
- dacă se includ cheltuielile de întreținere și deservire tehnică;
- dacă se includ taxele rutiere și alte costuri obligatorii asociate deținerii autoturismului;
- cum urmează să fie calculat beneficiul atunci când același autoturism este utilizat succesiv de mai mulți angajați pe parcursul anului;
- ce metodologie de repartizare urmează să fie aplicată în asemenea situații;
- care vor fi obligațiile de evidență și documentare ale contribuabililor.

Pentru evitarea distorsiunilor fiscale și economice semnificative, propunem examinarea următoarelor opțiuni:

Opțiunea 1 – menținerea dreptului de deducere a TVA pentru:

- societățile de leasing financiar;
- operatorii economici care comercializează autovehicule;
- contribuabilii care demonstrează utilizarea autoturismelor în scopul activității economice.

Opțiunea 2 – aplicarea unui regim similar regimului marjei în situațiile în care TVA aferentă achiziției nu este deductibilă:

- la revânzare, TVA să fie aplicată doar asupra marjei realizate, nu asupra întregii valori a bunului.

Opțiunea 3 – exceptarea expresă a leasingului financiar prin clarificarea că:

- operațiunile de leasing financiar nu sunt afectate de restricția de deducere;
- societățile de leasing își păstrează dreptul de deducere a TVA aferente achiziției bunurilor finanțate;
- această abordare este necesară pentru menținerea neutralității fiscale și evitarea majorării artificiale a costului finanțării.

12. Accizele

Puncte din proiect: pct. 68–76 – Titlul IV Accize; pct. 76 – Anexa nr. 1 la Titlul IV; modificările conexe privind administrarea accizelor.

Ce prevede proiectul

Proiectul introduce accize pentru băuturi nealcoolice carbogazoase cu zahăr adăugat sau îndulcitori, precum și pentru băuturi energizante, și ajustează mai multe cote de accize, inclusiv la bere, alcool, tutun, combustibili și alte produse accizabile.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Nota indică obiective de sănătate publică, descurajarea consumului nociv, acumularea veniturilor bugetare și convergența cu practici internaționale sau regionale.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați fundamentarea introducerii și majorării accizelor, inclusiv:

- care sunt asumțiile macroeconomice utilizate;
- care este prognoza inflației la baza proiectului;
- dacă majorările de accize au fost calibrate la inflația prognozată;
- dacă s-a calculat: impactul inflaționist estimat, impactul asupra consumatorilor, impactul asupra industriei locale, impactul asupra importatorilor, impactul asupra comerțului transfrontalier, impactul asupra consumului informal sau neconform;
- criteriile de selectare a produselor introduse în sfera accizelor;
- tratamentul produselor fabricate anterior intrării în vigoare, dar comercializate ulterior;
- criteriile de diferențiere față de alte produse cu impact asupra sănătății;
- dacă a fost analizat impactul cumulativ al TVA și accizelor asupra prețurilor.

Întrebări specifice privind acciza la bere

Vă rugăm să clarificați:

- fundamentarea creșterii accizei la bere cu 11,5% în 2027;
- fundamentarea creșterii cumulate de peste 34% în perioada 2026–2029;
- dacă nivelul actual al accizei în prețul final a fost comparat cu statele din regiune;
- dacă a fost analizat impactul asupra producătorilor locali;
- dacă a fost analizat impactul asupra competitivității sectorului;
- dacă majorarea este proporțională cu obiectivele de sănătate publică și cu capacitatea de plată a consumatorilor.

Comentarii aferente băuturilor nealcoolice carbogazoase cu zahăr adăugat sau îndulcitori, precum și băuturilor energizante cu conținut de taurină, cofeină sau guarana

Ne exprimăm îngrijorarea față de această inițiativă, în primul rând, deoarece nu este fundamentată pe o analiză completă a impactului economic, fiscal, social și administrativ. Sectorul băuturilor contribuie semnificativ la economia națională prin locuri de muncă, investiții, contribuții fiscale, dezvoltarea lanțurilor de distribuție, retail, HoReCa, logistică, ambalaje și servicii conexe. Într-un context economic marcat de costuri ridicate, inflație și presiuni asupra puterii de cumpărare, introducerea unei noi poveri fiscale ar putea afecta întreaga economie formală conectată la acest sector.

Acciza propusă riscă să genereze creșteri de prețuri la raft, reducerea volumelor comercializate legal, scăderea investițiilor, presiuni asupra locurilor de muncă și diminuarea veniturilor fiscale conexe, inclusiv TVA, impozite salariale și contribuții sociale. Totodată, consumatorii s-ar putea orienta către produse neaccizate, mai ieftine sau comercializate informal, ceea ce ar reduce eficiența fiscală a măsurii și impactul urmărit asupra sănătății publice. Considerăm important de subliniat și caracterul regresiv al măsurii, deoarece creșterea prețurilor ar afecta disproportional gospodăriile cu venituri mici și medii. În plus, aplicarea accizei poate crea dificultăți administrative

și tratament inegal între operatorii economici fiscalizați și alte categorii de produse preparate sau comercializate în afara unor mecanisme clare de trasabilitate, etichetare și control, inclusiv în sectorul HoReCa.

Un alt aspect critic este suprapunerea acestei accize cu implementarea Sistemului de Depozit pentru Ambalaje, prevăzută pentru ianuarie 2027. Această reformă presupune deja investiții și obligații operaționale semnificative pentru operatorii din sectorul băuturilor. Introducerea unei noi accize în aceeași perioadă ar crea o povară cumulativă disproporționată pentru companii și consumatori.

În acest context, solicităm retragerea acestei componente până la asigurarea unui proces real de consultare cu mediul de afaceri. Orice măsură viitoare ar trebui să fie precedată de o analiză completă de impact și de identificarea unor soluții predictibile, nediscriminatorii și bazate pe date, care să protejeze sănătatea publică, investițiile, locurile de muncă, consumatorii și economia formală. Această analiză ar trebui să includă inclusiv riscul de tratament inegal între produsele industriale fiscalizate și băuturile preparate în HoReCa — precum limonade, ceaiuri reci, băuturi mixate sau alte băuturi cu adaos de zahăr preparate pe loc — care pot fi similare din perspectiva consumului, dar diferă semnificativ în ceea ce privește trasabilitatea, etichetarea și controlul. În opinia noastră, soluțiile alternative ar trebui să se bazeze pe educație, informare, reformulare voluntară, etichetare clară și parteneriat public-privat, astfel încât obiectivele de sănătate publică să fie atinse fără a afecta disproporționat mediul de afaceri, consumatorii și economia formală.

În final, este importantă aplicarea graduală a majorărilor de accize, corelată cu inflația prognozată și cu o analiză de impact sectorială, ținând cont de modul în care se impozitează aceste produse în Uniunea Europeană și pasul de creștere de la o perioadă la alta, precum și diferențierea pe produs a accizei și creșterii aplicate.

13. Impozitul privat și impozitul pe avere

Puncte din proiect: pct. 2 – art. 6; pct. 118–120 – Titlul VI / art. 287³ și art. 287⁴; modificările conexe la taxele locale.

Ce prevede proiectul

Proiectul abrogă unele prevederi privind impozitul privat și impozitul pe avere din art. 6. În același timp, modifică regimul impozitului pe avere, stabilind obiectul impunerii pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă a căror valoare estimată totală constituie cel puțin 10 milioane lei și cota de 1% aplicată asupra cuantumului ce depășește plafonul.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Modificările sunt incluse în logica generală de simplificare, revizuire a facilităților fiscale, ajustare a taxelor locale și eficientizare a administrării.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- dacă impozitul privat este eliminat ca impozit sau doar exclus din structura art. 6 și care este efectul juridic al abrogărilor operate la art. 6;
- care este relația dintre modificările de la art. 6 și modificările de la art. 287³ și 287⁴;
- dacă impozitul pe avere se va calcula doar asupra depășirii plafonului de 10 milioane lei;
- dacă plafonul de 10 milioane lei se aplică per persoană, per familie sau per total bunuri;
- cum se tratează cotele-părți și bunurile deținute în coproprietate;
- cum se determină valoarea estimată totală;
- dacă plafonul va fi indexat.

14. Rambursarea în cazul vânzării de la distanță

Puncte din proiect: pct. 67 – art. 118³ și art. 118⁴; Art. XXIV privind intrarea în vigoare.

Ce prevede proiectul

Proiectul introduce regimul special pentru vânzarea la distanță de mărfuri importate cu valoare de până la 150 euro per trimitere/colet și mecanismul special pentru declararea și plata TVA la import. Regimul vizează comerțul electronic transfrontalier B2C și presupune obligații pentru subiecți impozabili nestabiliți în Republica Moldova, intermediari și/sau persoane care prezintă mărfurile în vamă.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Nota prezintă măsura ca mecanism de colectare a TVA pentru comerțul electronic transfrontalier, cu scopul asigurării unui tratament fiscal echitabil, colectării TVA la import și alinierii la practici internaționale.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- care este procedura de restituire a TVA în cazul coletelor returnate vânzătorului nerezident;
- cum se anulează datoria de plată a TVA pentru colete nelivrate, refuzate sau neridicate;
- cum se tratează returul parțial al unei comenzi;
- dacă operatorii vor avea drept de regres împotriva vânzătorilor pentru TVA achitat?
- dacă regimul este aliniat cu modelul IOSS din UE și dacă se intenționează implementarea unui mecanism similar simplificat?

15. Privind propunerea de modificare a art. 7 din Legea nr. 289/2004 (extinderea bazei de calcul de la 12 la 36 de luni)

Puncte din proiect: modificările aferente art. 7 alin. (1), (2), (2²), (4), (5), (6) și (6¹) din Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Ce prevede proiectul

Proiectul propune extinderea perioadei de referință utilizate la calcularea venitului mediu lunar asigurat de la 12 la 36 de luni calendaristice anterioare producerii riscului asigurat.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Modificarea este prezentată în contextul uniformizării și consolidării mecanismelor de calcul al prestațiilor sociale și al asigurării unei baze de calcul mai reprezentative pentru istoricul contribuțiilor persoanei asigurate.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- care sunt calculele actuariale și estimările de impact care au stat la baza extinderii perioadei de referință de la 12 la 36 de luni;
- dacă a fost analizat impactul acestei modificări asupra cuantumului prestațiilor sociale acordate beneficiarilor;
- care este numărul estimativ de persoane care vor înregistra o diminuare a indemnizațiilor ca urmare a aplicării noii formule;
- dacă au fost evaluate efectele asupra indemnizațiilor de maternitate, incapacitate temporară de muncă și îngrijire a copilului;
- dacă a fost analizată oportunitatea ajustării veniturilor istorice cu un coeficient de indexare care să reflecte inflația și evoluția salariului mediu pe economie;
- dacă au fost analizate practici comparabile din statele membre ale Uniunii Europene și impactul acestora asupra protecției sociale a persoanelor asigurate.

În opinia noastră, modificarea propusă poate genera efecte negative semnificative asupra nivelului de protecție socială oferit beneficiarilor și necesită o fundamentare suplimentară.

În primul rând, extinderea perioadei de referință la 36 de luni conduce la includerea în baza de calcul a unor venituri realizate cu 2 sau 3 ani înainte de producerea riscului asigurat. În condițiile unei inflații persistente și ale creșterii generale a salariilor în economie, aceste venituri istorice nu mai reflectă realitatea economică actuală și puterea de cumpărare existentă la momentul acordării prestației. În lipsa unui mecanism de indexare, veniturile mai vechi vor reduce artificial media de calcul și, implicit, cuantumul indemnizațiilor acordate. În al doilea rând, măsura nu pare să țină cont de dinamica actuală a pieței muncii din Republica Moldova. În ultimii ani, numeroși salariați au beneficiat de promovări, majorări salariale, indexări și ajustări determinate de deficitul de forță de muncă și de creșterea salariului minim. Utilizarea unei perioade de referință de 36 de luni diluează efectul acestor evoluții și reduce relevanța contribuțiilor achitate în perioada recentă, deși acestea reflectă cel mai fidel situația economică actuală a persoanei asigurate.

În consecință, persoanele care au înregistrat o creștere legitimă a veniturilor în ultimii ani vor beneficia de prestații calculate pe baza unor venituri istorice semnificativ mai mici, ceea ce poate afecta nivelul de protecție socială oferit exact în perioadele în care aceasta este cea mai necesară.

Având în vedere cele expuse, propunem menținerea perioadei actuale de referință de 12 luni sau, alternativ, examinarea unor mecanisme de ajustare a veniturilor istorice utilizate în calcul, astfel încât acestea să reflecte evoluția inflației și a veniturilor salariale din economie.

16. Privind propunerea de modificare a art. 7 din Legea nr. 289/2004 (înlocuirea salariului mediu lunar pe economie cu salariul minim pe țară)

Puncte din proiect: modificările aferente art. 7 alin. (7) și alin. (10) din Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Ce prevede proiectul

Proiectul propune înlocuirea referinței la „salariul mediu lunar pe economie prognozat” cu referința la „salariul minim pe țară” pentru determinarea anumitor plafoane și elemente utilizate în calculul prestațiilor de asigurări sociale.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Modificarea este prezentată în contextul simplificării mecanismelor de calcul și al utilizării unui indicator unic, mai ușor de administrat și actualizat.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- care sunt calculele și estimările care au stat la baza înlocuirii salariului mediu lunar pe economie cu salariul minim pe țară;
- care este impactul estimat asupra cuantumului prestațiilor sociale acordate beneficiarilor;
- câți beneficiari vor fi afectați de această modificare și în ce măsură;
- dacă a fost realizată o analiză comparativă a prestațiilor calculate conform mecanismului actual și conform celui propus;
- dacă a fost analizat impactul asupra categoriilor vulnerabile, inclusiv familiilor cu copii, persoanelor aflate în concediu de maternitate și beneficiarilor indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;
- dacă au fost examinate alternative care să permită simplificarea administrării fără diminuarea nivelului de protecție socială.

În opinia noastră, înlocuirea salariului mediu lunar pe economie cu salariul minim pe țară drept indicator de referință pentru calcularea prestațiilor sociale reprezintă o modificare cu impact social semnificativ, care necesită o fundamentare suplimentară și o analiză detaliată a consecințelor sale.

Salariul mediu pe economie reflectă, într-o măsură mai mare, realitățile economice și nivelul efectiv al veniturilor obținute de persoanele asigurate. În schimb, salariul minim pe țară reprezintă un prag social minim, stabilit pentru protecția persoanelor cu venituri reduse, și nu poate servi drept indicator reprezentativ pentru nivelul general de remunerare din economie.

Prin substituirea salariului mediu cu salariul minim, valoarea de referință utilizată la calcularea anumitor prestații sociale se reduce considerabil, ceea ce poate conduce la diminuarea cuantumului prestațiilor și la reducerea gradului de protecție socială acordat beneficiarilor. Impactul este cu atât mai pronunțat în cazul persoanelor care au contribuit la sistemul de asigurări sociale raportat la venituri semnificativ mai mari decât salariul minim.

Totodată, această abordare poate afecta percepția asupra echității sistemului de asigurări sociale, întrucât reduce legătura dintre contribuțiile efectiv achitate și nivelul prestațiilor acordate. Un astfel de efect poate diminua încrederea în sistem și poate descuraja conformarea voluntară pe termen lung.

Având în vedere cele expuse, propunem menținerea salariului mediu lunar pe economie, prognozat, drept indicator de referință pentru calcularea prestațiilor sociale sau, cel puțin, prezentarea unei analize de impact detaliate care să demonstreze că modificarea propusă nu conduce la diminuarea nivelului de protecție socială a beneficiarilor.

17. Publicarea listei privind controalele fiscale

Puncte din proiect: prevederile care exclud obligația Serviciului Fiscal de Stat de a publica planul anual al controalelor fiscale și informațiile aferente controalelor planificate.

Ce prevede proiectul

Proiectul propune eliminarea obligației Serviciului Fiscal de Stat de a publica lista sau planul anual al controalelor fiscale, argumentând că publicarea acestuia poate diminua eficiența controalelor și efectul lor preventiv.

Cum este argumentat în Nota de fundamentare

Nota de fundamentare indică faptul că publicarea planului anual al controalelor fiscale ar putea permite contribuabililor să își adapteze comportamentul înainte de efectuarea controlului și ar reduce eficiența activităților de administrare fiscală bazate pe analiza riscurilor.

Întrebări de concretizare

Vă rugăm să clarificați:

- care sunt datele statistice și analizele care demonstrează că publicarea planului anual al controalelor fiscale reduce eficiența administrării fiscale;
- dacă au fost evaluate efectele publicării planului asupra gradului de conformare voluntară a contribuabililor;
- dacă au fost analizate practicile statelor membre ale Uniunii Europene și recomandările OECD privind transparența planificării controalelor fiscale;
- care sunt riscurile concrete identificate de autoritate și de ce acestea nu pot fi gestionate prin ajustarea informațiilor publicate, fără eliminarea completă a obligației de publicare;
- dacă au fost analizate efectele eliminării publicării asupra predictibilității și securității juridice pentru contribuabili;
- cum va fi asigurată transparența procesului de selectare a contribuabililor pentru control;
- ce mecanisme vor exista pentru a demonstra aplicarea uniformă și nediscriminatorie a criteriilor de risc;
- dacă eliminarea publicării va afecta funcționarea Registrului de stat al controalelor și obiectivele de transparență promovate în cadrul reformelor administrației publice.

Considerăm că menținerea obligației de publicare a planului anual al controalelor fiscale reprezintă o componentă importantă a unei administrații fiscale moderne, orientate spre servicii și conformare voluntară.

În prezent, administrațiile fiscale moderne nu își limitează rolul la colectarea impozitelor și aplicarea sancțiunilor, ci urmăresc stimularea conformării voluntare prin transparență, predictibilitate și consolidarea relației de încredere cu contribuabilii. Această abordare este promovată inclusiv prin standardele OECD și prin bunele practici europene în materie de administrare fiscală.

Publicarea planului anual al controalelor nu reprezintă o vulnerabilitate a sistemului, ci un instrument de transparență și responsabilizare instituțională. Aceasta oferă contribuabililor posibilitatea de a-și evalua propriul nivel de conformare, de a-și organiza documentația și de a remedia eventualele neconformități înainte de intervenția autorității fiscale. În același timp, contribuie la limitarea percepției de arbitrar în selectarea contribuabililor pentru control și consolidează încrederea în instituție și în climatul investițional.

Totodată, argumentul potrivit căruia publicarea planului ar diminua efectul preventiv al controlului fiscal necesită o analiză suplimentară. Dacă un contribuabil își corectează comportamentul fiscal și își îmbunătățește gradul de conformare ca urmare a publicării planului de control, acest rezultat este în deplină concordanță cu obiectivul principal al administrației fiscale moderne – creșterea conformării voluntare și reducerea neconformării fiscale. Din această perspectivă, efectul preventiv nu este diminuat, ci, dimpotrivă, este consolidat.

În lipsa unui plan public și a unui mecanism transparent de planificare, există riscul ca activitatea de control să fie percepută ca fiind mai puțin predictibilă și mai puțin transparentă. De asemenea, eliminarea acestui instrument reduce nivelul de responsabilizare instituțională și poate diminua încrederea contribuabililor în obiectivitatea procesului de selecție pentru control.

Nu în ultimul rând, transparența planificării controalelor contribuie la utilizarea mai eficientă a resurselor administrative. Un plan public fundamentat pe criterii de risc obligă autoritatea să își concentreze intervențiile asupra riscurilor fiscale reale și să justifice în mod obiectiv selectarea contribuabililor pentru control. În lipsa acestui mecanism, există riscul multiplicării controalelor cu valoare adăugată redusă, costisitoare atât pentru administrația fiscală, cât și pentru contribuabili.

Astfel, propunem menținerea obligației Serviciului Fiscal de Stat de a publica planul anual al controalelor fiscale și informațiile relevante privind controalele planificate. În cazul în care există preocupări privind divulgarea excesivă a informațiilor, poate fi analizată ajustarea conținutului informațiilor publicate, fără eliminarea completă a principiului transparenței și predictibilității activității de control fiscal.

O atenție aparte acordăm modificărilor fundamentale care țin de impozitarea persoanelor fizice, deoarece acestea afectează venitul disponibil al consumatorului. Dacă cresc TVA, accizele, impozitarea donațiilor, creșterea capitalului sau a veniturilor investiționale, oamenii rămân cu mai puțini bani pentru consum. Asta se transformă într-o cerere mai redusă pentru companii. Contează și pentru piața investițională – impozitarea integrală a creșterii de capital poate descuraja tranzacțiile cu imobile, cote-părți, valori mobiliare sau active investiționale. O piață mai puțin lichidă înseamnă mai puține tranzacții, mai puțină finanțare și mai puțină mobilitate a capitalului. La fel, contează și pentru încrederea contribuabililor. Dacă donațiile, moștenirile, ajutoarele familiale sau transferurile din diasporă devin neclare din punct de vedere fiscal, oamenii vor evita formalizarea sau vor percepe sistemul ca intruziv și impredictibil. Creșterea TVA-ului și a accizelor are un impact direct asupra prețurilor, inflației și puterii de cumpărare. Businessul poate ajunge prins între costuri mai mari, clienți mai sensibili la preț și presiune pe salarii.

Pentru membrii unei asociații de business, întrebarea nu este doar „cât plătesc persoanele fizice”, ci și cum aceste schimbări influențează comportamentul consumatorilor, al investitorilor, al angajaților și al antreprenorilor. Asta afectează vânzările, costurile, retenția, investițiile și predictibilitatea mediului economic.

Impactul prevederilor PFV 2027 asupra persoanelor fizice, consumatorilor și gospodăriilor: Donații, moșteniri, remitențe și ajutor familial (pct. 7 – art. 18; pct. 9 – art. 20; pct. 34 – art. 71; pct. 45 – art. 90)

Proiectul include donațiile monetare în venitul brut, cu excepțiile prevăzute expres, și limitează tratamentul neimpozabil al donațiilor și moștenirilor la cele permise de la rude de gradul I sau soți.

Vă rugăm să clarificați:

- dacă se intenționează impozitarea donațiilor permise de la bunici, frați/surori, unchi/mătuși sau alte rude apropiate; inclusiv orice transfer bancar efectuat;
- dacă se vor stabili praguri neimpozabile pentru donații ocazionale;
- cum se tratează cadourile de nuntă, cumetrie, botez sau alte evenimente familiale;
- cum se tratează ajutorul primit pentru tratament medical colectat de la diferiți donatori-persoane fizice;
- cum se tratează transferurile din diasporă către rude;
- dacă se impozitează transferurile P2P între persoane fizice;
- cine declară și achită impozitul: donatorul, beneficiarul, notarul, instituția financiară sau altă persoană;
- cum se probează natura transferului;
- cum se evită calificarea eronată a solidarității familiale drept venit impozabil- sau calificare directă, indiferent de scop, venit impozabil.

Înțelegem necesitatea prevenirii abuzurilor și a donațiilor simulate. Totuși, norma propusă riscă să afecteze relații sociale obișnuite: ajutorul între rude, susținerea acordată de diasporă, cadourile de familie, sprijinul pentru tratament, moștenirile între rude apropiate și transferurile ocazionale între persoane fizice – colegi, prieteni, etc.

Propunem introducerea unui regim diferențiat pentru donații și moșteniri. Pentru donații, poate fi stabilit un prag anual neimpozabil și reguli anti-abuz. Pentru moșteniri, se recomandă extinderea cercului de persoane scutite cel puțin la rude de gradul II, precum și păstrarea unui regim protejat pentru patrimoniul familial modest.

Locuința de bază, creșterea de capital și costul locuirii (pct. 18 – art. 40; pct. 52–61 – Titlul III TVA; pct. 118–120 – Titlul VI)

Proiectul prevede impozitarea creșterii de capital la cota maximă și neimpozitarea creșterii aferente locuinței de bază doar în limita plafonului de 1.000.000 de lei. În paralel, proiectul revizuieste tratamentul TVA pentru locuințe și terenuri și modifică regimul de impozitare a bunurilor imobile.

Vă rugăm să clarificați:

- dacă plafonul de 1.000.000 lei va fi indexat;
- dacă plafonul se aplică per persoană, per familie sau per locuință;
- cum se tratează familia care vinde o locuință pentru a cumpăra alta, pentru ca ii diminuează din capacitatea de cumpărare;
- cum se tratează pensionarii care dețin locuințe vechi, evaluate astăzi la o valoare mai mare, dar nu au venituri curente mari;
- cum se tratează cetățenii din diasporă care vând o locuință în Moldova;
- cum se determină baza valorică pentru bunuri vechi, moștenite, donate sau construite în timp;
- dacă se acceptă cheltuieli de reparație, investiții capitale și alte costuri documentate;
- cum se evită subdeclararea prețului în contracte;
- ce impact cumulat are TVA la locuințe, impozitul pe creșterea de capital și impozitul pe bunurile imobile;

- dacă există o perioadă tranzitorie pentru avansurile achitate și creditele aprobate anterior intrării în vigoare a normelor.

Nu orice vânzare de locuință reprezintă o activitate investițională sau speculativă. În multe cazuri, este vorba despre schimbarea locuinței de către familie, vânzarea unei locuințe vechi de către pensionari sau valorificarea unui bun pentru tratament, educație sau sprijinul familial. Aplicarea unui plafon neindexat și relativ redus poate genera percepția că este impozitată mutarea familiei, nu doar câștigul investițional.

Se propune majorarea și indexarea plafonului pentru locuința de bază, aplicarea acestuia per familie sau per persoană, introducerea unei scutiri pentru reinvestirea sumei într-o altă locuință de bază și stabilirea unor reguli clare privind baza valorică și documentarea costurilor istorice.

Este important de menționat că **nota de fundamentare prezintă o analiză insuficientă a impactului de reglementare** pentru a înțelege modul în care respectivele modificări vor influența direct și indirect mediul de afaceri, precum și principalii indicatori macroeconomici (cum ar fi inflația), care vor influența direct puterea de cumpărare a persoanelor fizice și, drept urmare, veniturile companiilor. Pentru a aprecia magnitudinea efectelor acestei reforme importante, este nevoie de completarea notei de fundamentare cu informații relevante, pentru a continua promovarea armonioasă și organică a acestui proiect de lege.

În final, am vrea să facem o referință și la taxa de 0,5% în construcții. Prevederile aferente Fondului național pentru dezvoltarea sistemului calității în construcții și inițiativele legislative conexe aflate în proces de consultare publică.

Solicităm clarificarea modului de finanțare a Fondului național pentru dezvoltarea sistemului calității în construcții și a obligațiilor care ar putea reveni mediului de afaceri în acest sens. În particular, remarcăm că prezentul proiect indică finanțarea fondului din surse bugetare, în timp ce pe platforma

Parlamentului este promovată și consultată în paralel o inițiativă legislativă distinctă, care prevede instituirea unei contribuții obligatorii de 0,5% în sarcina mediului de afaceri, cu raportarea și administrarea acesteia de către Serviciul Fiscal de Stat.

În acest context, vă rugăm să clarificați:

- dacă intenția autorităților este finanțarea fondului exclusiv din surse bugetare sau prin contribuții obligatorii ale mediului de afaceri;
- dacă cele două inițiative legislative sunt complementare sau reprezintă abordări alternative;
- care este poziția finală a Guvernului asupra mecanismului de finanțare;
- dacă a fost realizată o evaluare a impactului economic al unei eventuale contribuții de 0,5% asupra sectorului construcțiilor și asupra beneficiarilor investițiilor în construcții;
- cum se evită apariția unor obligații fiscale suplimentare necorelate cu obiectivele de simplificare și reducere a poverii administrative promovate prin prezentul proiect.

Având în vedere existența unor abordări diferite în inițiative legislative aflate simultan în proces de consultare, considerăm necesară clarificarea expresă a regimului aplicabil, pentru a evita incertitudinile juridice și dificultățile de planificare pentru contribuabili.

Suplimentar celor prezentate în proiect, considerăm necesară suplینirea acestuia cu următoarele momente:

1. Impozitarea dobânzilor la depozitele bancare și la alte instrumente financiare, conform art. 90¹ (3⁷)

Venim cu propunerea introducerii „organizațiilor de creditare nebancaară” în reglementarea cadrului de aplicare, precum și menținerea cotei de 6%.

Propunem completarea articolului **90¹ aliniatul 3⁽⁷⁾** din Codul fiscal și a **pct. 47** din *Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova* (Anexa nr. 2 HG nr. 693/2018) cu includerea **organizațiilor de creditare nebancaară** (ONC).

Obiectivul este asigurarea unui **tratament fiscal uniform și echitabil** pentru toate instituțiile financiare, inclusiv OCN. Actualmente, băncile, asociațiile de economii/împrumut și emitenții de titluri de creanță și obligațiuni rețin 6% (începând cu 2027 vor reține 7%), pe când ONC sunt încadrate în regula generală de 12%.

Argumentare:

- **Echitate fiscală și concurență loială:** În prezent băncile, asociațiile de economii/împrumut și emitenții de titluri de creanță și obligațiuni aplică cota redusă de 6% (din 2027 – 7%) din dobânzi, în timp ce organizațiile de creditare nebancaară – neavând reglementare specială – impozitează dobânzile la cota generală de 12%. Aceasta creează un tratament diferențiat fiscal pentru entitățile din sectorul financiar. Egalizarea cotei la 7% pentru ONC va asigura tratament uniform.
- **Modernizarea cadrului normativ:** Propunerea susține obiectivele guvernamentale de „consolidare și modernizare” a legislației fiscale, asigurând aplicarea uniformă a prevederilor Codului Fiscal pentru toate instituțiile financiare.
- **Sarcină administrativă minimă:** Procedural, schimbarea este minoră: OCN vor aplica pur și simplu cota de 7% prevăzută de art. 90¹ aliniatul 3⁽⁷⁾ CF – nicio altă regulă nu se modifică. Pentru SFS, reglementarea va fi actualizată simultan cu cea din Codul fiscal.
- **Impact bugetar redus:** Creditele atrase de ONC provin, exclusiv de la fondatorii persoane fizice, sub formă de credite subordonate. Volumul total al dobânzilor achitate de aceste entități este astfel limitat și relativ mic.

Mai mult ca atât, în actualul context macroeconomic, menținerea cotei de impozitare la nivelul de 6% (și neadmiterea majorării acesteia la 7%) este esențială pentru a stimula persoanele fizice rezidente să își mențină și să își plaseze disponibilitățile bănești în circuitul economic legal din țară. O cotă redusă acționează ca un stimulent direct pentru acumularea de capital autohton. Majorarea poverii fiscale, fie și cu 1 punct procentual, riscă să descurajeze economisirea și să determine migrarea capitalului către piețe externe sau către instrumente mai puțin transparente.

Textul propus: Codul Fiscal – Se completează art. **90¹ aliniatul 3⁽⁷⁾** astfel:

„ 3⁽⁷⁾ Băncile, asociațiile de economii și împrumut, **organizațiile de creditare nebancaară**, furnizorii de servicii de finanțare participativă, precum și emitenții de titluri de creanță și obligațiuni, altele decât cele prevăzute la art.20 lit.z²⁰), rețin un impozit în mărime de 7% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente.”

Regulamentul – Se completează HG nr. 693/2018, Anexa 2, pct. 47 astfel:

„Băncile, asociațiile de economii și împrumut, **organizațiile de creditare nebancaară**, precum și emitenții de titluri de creanță și obligațiuni, altele decât cele prevăzute la art. 20 lit. z²⁰) din Codul fiscal, sunt obligați să rețină un impozit în mărimea stabilită la art. 90¹ aliniatul 3⁽⁷⁾ din Cod din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente.”

Modificarea propusă respectă cerințele de **tratament echitabil și claritate legislativă** ale autorităților fiscale, facilitând aplicarea uniformă a impozitului și minimalizând barierele

2. Abrogarea articolului 399 din Codul Vamal

Considerăm necesară revizuirea prevederilor art. 399, întrucât acestea generează suprapuneri cu alte norme ale Codului vamal și creează premise pentru aplicarea disproporționată a sancțiunilor.

În primul rând, fapta descrisă la art. 399 are, în esență, aceeași latură obiectivă ca și încălcarea prevăzută la art. 384 alin. (2) din Codul vamal – depunerea declarației vamale cu date eronate privind codul mărfii, fapt care conduce

ulterior la modificarea clasificării tarifare a acesteia. În aceste condiții, nu este clară necesitatea reglementării unei răspunderi contravenționale distincte pentru aceeași conduită.

Totodată, textul art. 399 nu precizează în ce măsură modificarea codului mărfii atrage răspunderea. Nomenclatura Combinată a Mărfurilor utilizează un cod format din 9 cifre, iar modificarea poate interveni la nivel de capitol, poziție tarifară, subpoziție sau doar la nivelul ultimelor cifre naționale. În lipsa unor criterii clare, orice modificare, inclusiv una minoră, fără impact asupra tratamentului tarifar sau fiscal, poate conduce la sancționare.

Mai mult, prevederea intră în contradicție cu logica art. 384, care condiționează răspunderea materială de existența unui efect fiscal concret, și anume diminuarea sau evitarea totală ori parțială a drepturilor de import. Conform art. 384 alin. (3), dacă suma diminuată a drepturilor de import nu depășește 500 lei, persoana este exonerată de răspunderea materială.

Astfel, se ajunge la o situație paradoxală: dacă declararea eronată a codului mărfii conduce la diminuarea drepturilor de import cu 499 lei, contribuabilul este exonerat de răspundere potrivit art. 384. În schimb, aceeași eroare de clasificare, chiar și fără niciun impact asupra drepturilor de import, poate fi sancționată în temeiul art. 399 cu amendă de la 400 la 1.000 lei. Această abordare este disproporționată și contravine principiului conform căruia gravitatea sancțiunii trebuie să fie corelată cu prejudiciul sau riscul fiscal generat.

De asemenea, prevederea poate conduce la sancționarea operatorilor economici chiar și în situațiile în care clasificarea inițială a mărfii a determinat achitarea unor drepturi de import mai mari decât cele legal datorate. În asemenea cazuri, ulterior controlului vamal, modificarea codului poate conduce la constatarea unor obligații vamale mai mici, însă contribuabilul rămâne sancționat exclusiv pentru diferența de clasificare, deși bugetul de stat nu a suferit niciun prejudiciu, ci dimpotrivă, a beneficiat de încasări suplimentare.

În practică, clasificarea tarifară reprezintă un proces complex. Conform Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii Combinată a Mărfurilor, clasificarea presupune identificarea unui cod format din 9 cifre, bazat pe Sistemul Armonizat al Organizației Mondiale a Vămirilor, structurat pe 21 de secțiuni și 97 de capitole, însoțite de note explicative detaliate. Complexitatea sistemului face inevitabilă existența unor interpretări diferite în anumite situații, fără ca acestea să reprezinte neapărat o încălcare intenționată.

În acest context, simpla modificare a uneia dintre cele 9 cifre ale codului tarifar nu ar trebui să constituie, prin ea însăși, temei suficient pentru sancționare, în special atunci când descrierea, natura și caracteristicile mărfii declarate rămân neschimbate și nu există impact asupra drepturilor de import.

Mai mult, formularea actuală creează riscul unor abordări excesiv de formaliste și al unor interpretări abuzive. În practică, constatarea unor astfel de încălcări poate influența indicatorii de performanță ai autorității vamale, în timp ce operatorii economici sunt deseori descurajați să conteste procesele-verbale din cauza costurilor suplimentare aferente procedurilor judiciare. Chiar și în situația obținerii unei hotărâri favorabile, cheltuielile suportate nu sunt întotdeauna recuperate integral.

De asemenea, acumularea unor astfel de contravenții, chiar dacă au un caracter formal și lipsit de impact fiscal, poate afecta negativ statutul de conformitate al operatorului economic și poate crea impedimente la obținerea sau menținerea unor autorizații emise de Serviciul Vamal, inclusiv în contextul evaluării criteriilor de conformitate prevăzute de art. 39 din Codul vamal.

În aceste condiții, propunem:

- limitarea răspunderii la situațiile în care clasificarea eronată a mărfii conduce la diminuarea drepturilor de import sau la obținerea unui avantaj fiscal;
- introducerea unui prag de materialitate similar celui prevăzut la art. 384;
- excluderea răspunderii pentru cazurile în care modificarea codului tarifar nu influențează cuantumul obligațiilor vamale;

- clarificarea expresă a nivelului de modificare a codului tarifar care poate atrage răspunderea;
- corelarea art. 399 cu principiile și excepțiile prevăzute la art. 384 pentru a evita dublarea și aplicarea neuniformă a sancțiunilor.

3. Modificarea al. (4), art. 400 din Codul Vamal

Considerăm necesară revizuirea prevederii care instituie majorarea automată cu 25% a sancțiunii în cazul repetării aceleiași contravenții vamale, întrucât formularea actuală ridică probleme de claritate, proporționalitate și conformitate cu principiile generale de aplicare a sancțiunilor.

În primul rând, textul nu definește în mod clar ce se înțelege prin „aceeași contravenție vamală”. Nu este clar dacă noțiunea se referă la încălcarea aceleiași norme juridice (același articol și alineat) sau dacă include și fapte similare ca natură. Această lipsă de claritate creează premise pentru interpretări neuniforme și aplicarea discreționară a sancțiunilor.

În al doilea rând, majorarea automată a sancțiunii cu 25% se aplică indiferent de gravitatea încălcării, caracterul intenționat sau neintenționat al faptei, valoarea prejudiciului cauzat ori impactul efectiv asupra drepturilor de import sau export. O asemenea abordare contravine principiului individualizării sancțiunii, care presupune evaluarea circumstanțelor concrete ale fiecărui caz și stabilirea unei sancțiuni proporționale cu gradul de pericol social și fiscal al faptei.

Aplicarea practică a acestei prevederi poate conduce la rezultate inechitabile. În cazul operatorilor economici care desfășoară activități de brokeraj vamal, unde activează simultan un număr mare de declaranți și sunt procesate anual mii de declarații vamale, probabilitatea statistică a apariției unor erori tehnice este ridicată. În aceste condiții, o încălcare comisă de un anumit declarant poate conduce la majorarea sancțiunii aplicate ulterior pentru o încălcare săvârșită de un alt declarant, care nu are nicio legătură cu fapta inițială și nu a avut posibilitatea să o prevină sau să o cunoască.

În esență, mecanismul propus instituie o formă indirectă de răspundere colectivă, incompatibilă cu principiul potrivit căruia răspunderea și sancțiunea trebuie să fie individuale și să reflecte conduita persoanei care a săvârșit fapta. În timp, în cazul operatorilor cu volume mari de activitate, atingerea nivelului maxim al sancțiunii nu mai reprezintă o excepție, ci devine o consecință aproape inevitabilă a activității curente, indiferent de existența sau inexistența unui risc fiscal semnificativ.

De asemenea, majorarea repetată a sancțiunilor poate conduce la acumularea unor penalități disproporționate în raport cu natura încălcărilor constatate, în special atunci când este vorba despre abateri tehnice sau formale, fără impact asupra încasărilor bugetare. În asemenea situații, sancțiunea își pierde caracterul preventiv și educativ și capătă un caracter excesiv punitiv.

Totodată, constatarea repetată a unor asemenea contravenții poate afecta statutul de conformitate al operatorului economic și poate genera dificultăți în procesul de obținere, menținere sau reînnoire a autorizațiilor emise de Serviciul Vamal, inclusiv în contextul criteriilor de conformitate prevăzute de art. 39 din Codul vamal, chiar dacă încălcările au caracter tehnic, formal sau nesemnificativ.

În aceste condiții, propunem:

- definirea expresă a noțiunii de „aceeași contravenție vamală”;
- limitarea aplicării majorării doar pentru încălcările identice ca natură și gravitate;
- excluderea majorării automate și păstrarea posibilității individualizării sancțiunii de către autoritatea competentă;
- luarea în considerare a gravității faptei, a caracterului repetitiv al comportamentului și a impactului fiscal efectiv;
- neaplicarea majorării în cazul încălcărilor pur tehnice sau formale care nu au generat prejudicii bugetare;
- introducerea unui prag de materialitate sau a unor criterii obiective care să permită diferențierea între încălcările minore și cele care prezintă un risc real pentru interesele fiscale ale statului.

4. Introducerea unor măsuri de stimulare a activității rezidenților parcurilor industriale.

Propunerea constă în instituirea unei facilități fiscale prin care livrările de bunuri și servicii efectuate între rezidenții aceluiași parc industrial să fie scutite de TVA sau să beneficieze de un mecanism simplificat de aplicare a TVA.

Argumentele principale sunt următoarele:

- stimularea cooperării industriale și dezvoltarea lanțurilor valorice locale;
- creșterea competitivității întreprinderilor producătoare;
- atragerea investițiilor în parcurile industriale existente și în cele aflate în proces de creare;
- reducerea costurilor administrative și financiare aferente fluxurilor interne dintre rezidenți;
- încurajarea localizării producției și a dezvoltării clusterelor industriale.

Considerăm că o asemenea măsură ar contribui la valorificarea infrastructurii industriale existente, la crearea de noi locuri de muncă și la creșterea volumului producției industriale cu valoare adăugată în Republica Moldova.

5. Se propune modificarea legislației în domeniul asigurărilor sociale, inclusiv a **Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă**, în sensul stabilirii că: indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă se achită integral din bugetul asigurărilor sociale de stat, prin intermediul CNAS, începând cu prima zi de concediu medical, fără suportarea acestora de către angajator.

Transferarea integrală a obligației de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă către CNAS este justificată inclusiv prin faptul că contribuțiile de asigurări sociale aferente acestor prestații sunt deja reținute și achitate către bugetul asigurărilor sociale, iar indemnizațiile trebuie suportate din aceste resurse.

În prezent, suportarea primelor zile de concediu medical de către angajator generează o povară financiară și administrativă suplimentară, în special pentru entitățile cu un număr mare de salariați, afectând costurile de operare și predictibilitatea bugetară. Totodată, această abordare creează diferențe între angajatori în funcție de frecvența concediilor medicale, independent de activitatea economică.

Din perspectiva administrării, implicarea angajatorilor presupune procese suplimentare de calcul, evidență și raportare, precum și riscuri de eroare. Centralizarea mecanismului la nivelul CNAS ar asigura un sistem mai eficient, mai transparent și mai uniform pentru toți contribuabilii.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, director adjunct, persoana de contact din partea AmCham Moldova (veronicasireteanu@amcham.md), pentru interacțiunile ulterioare pe acest subiect. **Ne exprimăm deschiderea pentru a contribui la formularea unor prevederi exprese în legislație**, ca urmare a clarificării subiectelor abordate și înțelegerii impactului acestora, în format operativ sau oficial, la discreția Dumneavoastră.

Cu această ocazie, AmCham Moldova apreciază deschiderea Ministerului Finanțelor, exprimându-ne disponibilitatea pentru detalierea comentariilor și propunerilor adresate în cazul unei ședințe dedicate.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”